

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM
2016-08-10
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
8434-16

Sida 1 (7)

SÖKANDE

Lundqvist Inredningar AB Efr., 556647-9183
S:t Larsväg 42 A
222 70 Lund

MOTPART

Statens Historiska Museer, 202100-4953
Upphandlingsenheten
Box 5428
114 84 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2016-08-10	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Lundqvist Inredningar AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 26 april 2016 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 744821

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Statens Historiska Museer (SHMM) har genomfört upphandling av kompaktssystem till Historiska museet (dnr 232-2016-79) genom avropsförfarande förnyad konkurrensutsättning från det statliga ramavtalet Arkiv- och förvaringslösningar, delområde A- förvaringslösningar för arkiv och museiförråd. Lundqvist Inredningar AB:s (Lundqvist) anbud bedömdes inte uppfylla alla ska-krav och kvalificerades inte till utvärdering.

Lundqvist ansöker om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. I första hand yrkar Lundqvist att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse vidtagits, på så sätt att även Lundqvists anbud ska utvärderas. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om.

Till stöd för talan anförs bl.a. följande. SHMM:s beslut att förkasta bolagets anbud är felaktigt och strider mot likabehandlingsprincipen. Det förekommer omfattande brister i såväl tydlighet vad gäller förfrågningsunderlaget som hantering av anbudsgivarnas anbud. SHMM har diskvalificerat Lundqvists anbud på grund av att en styck arkivvagn inte får plats av de sammanlagt 40 offererade vagnarna som anbudet innehåller. Anledningen är att den senaste ritningen som SHMM sänt till anbudsgivarna inte stämmer med verkligheten. Så snart felet upptäcktes av SHMM borde anbudsgivare uppmärksammas på detta och beretts möjlighet till en justering av sina anbud. Då detta inte har gjorts yrkar Lundqvist att deras anbud ska anses som kvalificerat och gå vidare till utvärdering. Anbudsgivarna har utgått ifrån helt olika förutsättningar vid upprättande av sina respektive lösningar vilket har påverkat deras förslag.

I anbudsunderlaget 2.2.11 ställs krav på att anbudsgivare ska skaffa sig kännedom om uppdragets art och omfattning samt andra förhållanden inom och utom området som kan påverka anbudssumman. SHMM ställer inga krav på att uppmätning av lokalen ska företas av anbudsgivare. Företrädare för SHMM

förklarade under Lundqvists besök att utsänd planritning ska användas som underlag för att ta fram ett optimerat lösningsförslag. Därför genomfördes ingen detaljerad uppmätning, bara kontrollmått på hela lokalens längd för att kontrollera skalor. Den 21 mars 2016 gick SHMM ut med ett kompletterande förfrågningsformulär och tillägg samt en ny planritning där ventilations-systemet var inritat, både i DWG samt PDF. Den senaste DWG-ritningen som sånts ut är uppenbarligen felaktig. Två pelare står tätare i verkligheten än vad fallet är på ritningen. Ingen information om detta gavs till anbudsgivarna. Det "fel" som SHMM anger i upphandlingsprotokollet beror uteslutande på att SHMM har ritat in fel storlek på pelarna i den nya ritningen. Anbudsgivare ges ingen chans att korrigera. På så sätt har Lundqvist vilseletts av SHMM genom att ritningarna inte stämmer med verkligheten. SHMM har inte angett att filerna som publicerades i samband med svaret är att anse som kompletterande eller att ritningarna ska läsas tillsammans med de felaktiga ritningarna som tidigare publicerats. Denna ståndpunkt har SHMM aldrig kommunicerat med anbudsgivarna. Lundqvist har aldrig haft anledning att ifrågasätta vilken ritning som skulle användas vid upprättandet av bolagets egen lösning. Den första var felaktig och den andra innehöll den nya ritningen och all den information som behövdes för att en anbudsgivare ska ha förmåga, möjlighet och information vid upprättandet av sin egen lösning.

SHMM bestrider Lundqvists ansökan om överprövning och anför att upphandlingen har genomförts i enlighet med bestämmelserna i ramavtalet samt med beaktande av de grundläggande principerna för i 1 kap. 9 § LOU.

I förfrågningsunderlaget (FFU) ingick en planritning i PDF-format och DWG-format. Denna ritning har SHMM tagit fram tillsammans med AIX Arkitekter AB med syfte att visa den disponibla ytan för kompaktsystem. Ritning i DWG-format skulle enligt ska-krav 2.2.12. användas som underlag till föreslagen lösning. Enligt ska-krav 2.2.11. skulle anbudsgivare genom syn av montageområdet ha skaffat sig kännedom om arbetets art och omfattning samt andra

förhållanden inom och utom området som eventuellt kan påverka anbuds-
summan. SHMM anser att förmedlat DWG-ritningsunderlag, FFU bilaga 4,
tillsammans med inhämtad kännedom av montageområdet ska utgöra grunden
för anbudsgivarens föreslagna lösning. Detta är tydligt formulerat i två ska-
krav, 2.2.11 och 2.2.12. En syn innebär att anbudsgivare inhämtar all tänkbar
information om lokalens förhållanden. Kunskapen om vilken information som
behövs ligger hos anbudsgivaren. SHMM har inte bekräftat att kontrollmätning
inte ska genomföras.

Lundqvist avsynade lokalen den 11 mars 2016 och hade då tillgång till ritning
som underlag vid besöket. Lundqvist hade möjlighet att göra kontrollmätningar
på plats. Den 29 mars 2016 publicerades en kompletterande ventilationsritning
med filnamn "planritning med ventilationsrör" i PDF- och DWG-format som
svar på fråga från anbudsgivare, publik fråga 11, "Vi önskar information om
position i planritning för tvärgående ventilationsrör". DWG-ritningen visar
endast på position för tvärgående ventilationsrör och inga konstruktionsdetaljer
såsom väggar och pelare finns med. Enbart denna ritning är inte möjlig att
använda som underlag för att ta fram föreslagen lösning. Alla ritningar som
publicerats i FFU och KFU har kontrollerats tillsammans med ansvarig arkitekt
och VVS-projektör. Enligt dessa stämmer samtliga DWG-ritningar och visar
den information de varit avsedda att visa. Felaktiga mått i Lundqvists lösning
kommer inte från FFU bilaga 4, vilken enligt instruktion skulle användas vid
framtagande av föreslagen lösning. Lundqvist har förbisettt detta krav. SHMM
bedömer att en korrigerande av Lundqvists föreslagna lösning skulle vara en
otillåten komplettering av anbud enligt 9 kap, 8 § LOU. Samtliga handlingar i
SHMM:s avropsförfrågan, FFU och KFU med bilagor, ger korrekt information
och Lundqvist har inte följt angivna instruktioner i detta underlag.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövning

Enligt 1 kap. 9 § LOU, ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. Det ankommer inte på förvaltningsrätten att göra någon egen utvärdering av anbudet.

Prövningen i förvaltningsrätten är en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU (jfr RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs således att sökanden kan visa att myndigheten brutit mot LOU. Rätten kan därvid endast besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Lundqvist har anfört att bolagets anbud har diskvalificerats till följd av brister i hanteringen av anbudsgivarnas anbud och brister i tydlighet i förfrågningsunderlaget.

I förfrågningsunderlaget under p. 2.2 anges de krav som ställs på anläggningens utformning, kapacitet och uppdragets genomförande. Under p. 2.2.11 med rubriken "Syn av montageområdet" första stycket anges följande.

"Anbudsgivaren ska före avgivande av anbud, genom syn av montageområdet, ha skaffat sig kännedom om arbetets art och omfattning samt andra förhållanden inom och utom området som eventuellt kan påverka anbudssumman."

Under p 2.2.12 med rubriken "Föreslagen lösning" anges följande.

"Anbudsgivare ska bifoga en ritning på föreslagen lösning i DWG format (bilaga 4).

Anbudsgivare ska även bifoga en skriftlig beskrivning på föreslagen lösning."

Med anledning av publik fråga (nr 11) den 29 mars 2016 från anbudsgivare som önskade information om position i planritning för tvärgående ventilationsrör kompletterades förfrågningsunderlaget med en planritning för ventilationsrör i DWG- och PDF -format. I kompletteringen anges bl.a. att förfrågningsunderlagets punkt 1.2.2. Förteckning över förfrågningsunderlag kompletteras med

- "6. kompletterande förfrågningsunderlag
- 7. Ritning ventilationsdragning, PDF
- 8. Ritning ventilationsdragning, DWG."

Enligt upphandlingsprotokoll den 14 april 2016 har Lundqvist skickat in en ritning i DWG format men inte använt planritning, bilaga 4, som underlag för ritningen. Angivna mått i bifogad ritning stämmer inte överens med angivna mått i planritning (bilaga 4) och därmed inte heller med mått i verkligheten. Följden blir att krav 2.2.6 avseende utrymmet mellan två särdragna vagnar ej uppfylls.

Förvaltningsrättens bedömning

Det är tvistigt i målet om förfrågningsunderlagets ritningar innehåller felaktigheter. Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta SHMM:s uppgifter att ritningar har kontrollerats och är korrekta. Fråga är då om förfrågningsunderlaget inklusive det kompletterande förfrågningsunderlaget i övrigt och SHMM:s under upphandlingen lämnade uppgifter brister i tydlighet på sådant sätt att Lundqvist inte har haft möjlighet att lämna ett korrekt anbud.

Enligt förvaltningsrättens mening framgår det klart att den komplettering av förfrågningsunderlaget som lämnats av SHMM den 21 mars 2016 avser

uppgifter om ventilationsdragning och att de bifogade ventilationsritningarna i PDF och DWG-format ska komplettera det ursprungliga förfrågningsunderlaget. Vid sådant förhållande kan det av förfrågningsunderlagets p. 2.2. 12 inte utläsas annat än att en ritning på föreslagen lösning ska lämnas i DWG format enligt bilaga 4.

Av förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivaren före avgivande av anbud ska ha skaffat sig kännedom om arbetets art och omfattning samt andra förhållanden inom och utom området genom syn på montageområdet. Det är klarlagt att Lundqvist genomfört syn området. Den omständigheten att Lundqvist avstått från att göra kontrollmätningar med anledning av upplysningen att de skulle utgå från publicerad ritning inför upprättandet av egen ritning medför inte enligt förvaltningsrättens uppfattning att kravet på transparens enligt 1 kap 9 § LOU har åsidosatts. SHMM har således inte handlat i strid med principerna om likabehandling och transparens genom att inte utvärdera Lundqvists anbud.

Förvaltningsrätten konstaterar sammanfattningsvis med beaktande av både det som Lundqvist har anfört och det som SHMM har svarat, att SHMM har förfarit formellt korrekt i upphandlingen och iakttagit de principer och regler om upphandling och förfarande som anges i LOU. Därmed finns inte någon grund för ingripande med stöd av LOU och ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Erik Hjulström

Rådman

Ann-Kristin Rosén har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.